

Odbor za kulturo in izobraževanje

2016/2032(INI)

3.6.2016

MNENJE

Odbora za kulturo in izobraževanje

za Odbor za ekonomske in monetarne zadeve

o dostopu do finančnih sredstev za mala in srednja podjetja in povečanju raznolikosti financiranja teh podjetij v uniji kapitalskih trgov (2016/2032(INI))

Pripravljavec mnenja: Luigi Morgano

POBUDE

Odbor za kulturo in izobraževanje poziva Odbor za ekonomske in monetarne zadeve kot pristojni odbor, da v svoj predlog resolucije vključi naslednje pobude:

1. priznava, da so mikro-, mala in srednja podjetja v kulturnem in ustvarjalnem sektorju vse pomembnejša za naložbe, rast, inovacije in zaposlovanje, imajo pa tudi osrednjo vlogo pri ohranjanju in spodbujanju kulturne in jezikovne raznolikosti;
2. poudarja, da so že oktobra 2013 rezultati raziskave Evropske komisije o dostopu kulturnega in ustvarjalnega sektorja do financiranja pokazali, da imajo podjetja, ki delujejo na tem področju, velike težave pri dostopanju do kreditov in finančni primanjkljaj, ki znaša med 8 in 13,3 milijarde eurov;
3. poudarja, da je bilo po podatkih Eurostata leta 2014 v kulturnem in ustvarjalnem sektorju zaposlene 2,9 % delovne sile EU, torej 6,3 milijona ljudi, kar je primerljivo z deležem delovne sile v bančnem in zavarovalniškem sektorju; poleg tega poudarja, da kulturni in ustvarjalni sektor predstavljata skoraj 4,5 % evropskega gospodarstva, skoraj 1,4 milijona malih in srednjih podjetij v tem sektorju pa ustvarja in širi ustvarjalne vsebine po vsej Evropi; zaposlenost v kulturnem in ustvarjalnem sektorju se od leta 2008 nenehno povečuje, tako da je ta sektor med najhitreje rastočimi sektorji evropskega gospodarstva in ustvari približno 4,2 % skupnega BDP Evropske unije;
4. priznava, da so kultura in inovacije odločilni dejavniki pri pomoči regijam, da pritegnejo naložbe; poudarja dejstvo, da se delovna mesta v kulturnem in ustvarjalnem sektorju najverjetneje ne bodo prenesla v tujino, saj so vezana na specifične kulturne in zgodovinske kompetence, ki tudi prispevajo k varstvu širokega nabora tradicionalnih umetnosti in obrti; poudarja, da je pomembno podpirati MSP, ki delujejo v manjšinskih jezikih ali tistih, ki se manj uporabljajo, za zaščito in spodbujanje kulturne in jezikovne raznolikosti v Evropi, ter podpirati zagonske projekte mladih, ki se ukvarjajo s kulturno zaščito in dediščino;
5. poleg tega poudarja, da bo nadaljnje spodbujanje in vlaganje v kulturni in ustvarjalni sektor prispevalo k ustvarjanju delovnih mest in zmanjšanju stopnje brezposelnosti med mladimi, saj veliko število mladih študira na tem področju; ugotavlja, da po podatkih nedavne študije kulturni in ustvarjalni sektor zaposlujeta več mladih med 15. in 29. letom kot katerikoli drug gospodarski sektor (19,1 % vseh zaposlitev v kulturnem in ustvarjalnem sektorju v primerjavi z 18,6 % v preostalem gospodarstvu)¹; spodbuja države članice, naj okrepijo razvoj kulturnih in ustvarjalnih kompetenc ter ustanavljanje omrežij za razvoj poslovnih veščin med sistemi izobraževanja in usposabljanja, ustvarjalnimi podjetji ter kulturnimi in umetniškimi ustanovami, da bi tako spodbudili interdisciplinaren pristop; spodbuja EU in države članice, naj razširijo rešitve za spodbujanje razvijanja nadarjenosti in veščin v kulturnem in ustvarjalnem sektorju, na primer z načrtovanjem inovativnih in prilagodljivih subvencij za podporo ustvarjalnosti, inovacij ter razvijanja nadarjenosti;

¹ *Cultural times - the first global map of cultural and creative industries*, december 2015 (Kulturni čas – prva svetovna predstavitev kulturne in ustvarjalne industrije).

6. poudarja, da imajo v skladu z raziskavo, ki jo je leta 2013 opravila Komisija, ovire pri dostopu do financiranja v kulturnem in ustvarjalnem sektorju zelo posebne značilnosti, ker imajo več težav pri pridobivanju kapitala in naložb zaradi omejene zbirke podatkov, pomanjkanja zlahka dostopnih informacij o virih financiranja, pomanjkanja poslovnih veščin, odvisnosti od javne naložbene sheme, in pomanjkanja zadostnih informacij, ki izhajajo iz težav pri ocenjevanju tveganj in vrednotenju nematerialnega premoženja, kot so pravice intelektualne lastnine;
7. zato se zaveda, da bi bilo treba za boljši dostop do finančnih sredstev v tem sektorju razviti potrebne rešitve, prilagojene sektorju, za dostop do financiranja, zlasti strokovno znanje pri oceni specifičnih tveganj, ki izhajajo iz dejstva, da teh dejavnosti ni mogoče zavarovati z materialnim premoženjem in da so odvisne od nematerialnih sredstev ter negotovosti tržnega povpraševanja v času digitalnih sprememb; ugotavlja, da je tovrstno strokovno znanje potrebno tako v mikro-, malih in srednjih podjetjih kot v finančnih institucijah; poudarja, da je mogoče pravice intelektualne lastnine sprejeti kot zavarovanje; poudarja pomen določb harmoniziranega zakonodajnega okvira v zvezi z davki in intelektualno lastnino v EU, ki bi lahko pripomogle k privabljanju naložb in finančnih sredstev za kulturna in ustvarjalna MSP;
8. poudarja, da je treba spodbujati boljše medsebojno delovanje med EU in državami članicami ter krepiti izmenjavo najboljših praks med državami članicami in predlaga več analiz podatkov, da bi povečali poznavanje in razumevanje naložbenih in poslovnih priložnosti, ki jih ponujajo podjetja v kulturnem in ustvarjalnem sektorju, na primer ukrepe za spodbujanje digitalizacije;
9. pozdravlja začetek uporabe jamstvenega instrumenta v okviru programa Ustvarjalna Evropa kljub veliki zamudi, saj je to eno ključnih sredstev za odzivanje na nujno potrebni dostop do posojil za inovativne in trajnostne projekte v kulturnih in ustvarjalnih sektorjih in vključuje mikropodjetja, mala in srednja podjetja, manjše neprofitne organizacije in nevladne organizacije, ter je eno od ključnih sredstev za zagotavljanje poštenega prihodka ustvarjalcev; pozdravlja pobudo integrirane sheme usposabljanja jamstvenega instrumenta, ki je na voljo bankirjem in finančnim posrednikom; odločno priporoča, da se potrebni ukrepi uvedejo v letu 2016, kot je navedeno v izvirnem predlogu Komisije; opozarja, da naj bi vrzel v financiranju pričakovano preseгла milijardo EUR na leto v skladu s predhodno oceno Komisije in da je ta vrzel znesek izgubljenih naložb, saj podjetja s preišljenimi poslovnimi strategijami in dobrimi profili tveganja ne dobijo posojil ali pa zanje sploh ne zaprosijo, saj nimajo dovolj materialnega premoženja;
10. pozdravlja novo poročilo, ki ga je objavila strokovna skupina držav članic EU o dostopu do financiranja za ustvarjalni in kulturni sektor in je nastalo z odprto metodo koordinacije, ter poudarja, da bi morala Komisija uresničiti navedena priporočila in tako pripraviti bolj učinkovite in inovativne instrumente ter olajšati dostop do financiranja;
11. predlaga, naj se vrzel v financiranju v kulturnem in ustvarjalnem sektorju premosti s povečanjem zanimanja v zasebnem sektorju, za kar pa bo EU potrebovala regulativni okvir, ki bo dovoljeval možnosti čezmejnega lastniškega financiranja v EU;
12. meni, da je ob zmanjševanju javnih sredstev za kulturni sektor ključnega pomena, da EU in njene države članice ter njene regionalne in decentralizirane vlade in organi

vedejo predpogoje za neposreden dostop to kapitalskih trgov ter razširijo nabor finančnih instrumentov, ki so na voljo mikropodjetjem ter malim in srednjim podjetjem v kulturnem in ustvarjalnem sektorju, z novimi in inovativnimi shemami financiranja – v obojestranskem interesu potrošnikov, ustvarjalcev, distributerjev in založnikov – na primer mikrokrediti, vračljivimi prispevki, množičnim financiranjem, poslovnimi angeli, vzajemnimi posojili, davčnimi olajšavami, financiranjem tveganega kapitala, tveganim kapitalom in oblikovanjem javnih jamstvenih shem; ugotavlja, da je pomembno, da se raziščejo možnosti za javna naročila na področju inovacij v okviru Obzorja 2020, zlasti z zagotavljanjem spodbud za vzpostavitev partnerstva med javnim in zasebnim sektorjem (javno-zasebna partnerstva); poudarja, da bi morale biti informacije o dostopnih virih financiranja na voljo in lahko dostopne;

13. ugotavlja, da bodo finančni posredniki pri izvajanju Evropskega investicijskega sklada poleg krepitve zmogljivosti glede strokovnega znanja in zavarovanja pred kreditnim tveganjem predlagali načrte za promocijo, da bi tako pomagali pri financiranju trajnostnih in inovativnih projektov za mikropodjetja, mala in srednja podjetja in pod določenimi pogoji tudi za javne kulturne ustanove;
14. pozdravlja potekajoči projekt Komisije o množičnem financiranju za kulturni in ustvarjalni sektor ter ugotavlja, da bi se morali v skladu z dobrimi praksami za financiranje v kulturnem in ustvarjalnem sektorju politični in regulativni okviri v državah članicah osredotočati na množično financiranje na podlagi nagrajevanja in donacij, metod, ki jih mala in srednja podjetja v ustvarjalnem sektorju najpogosteje uporabljajo;
15. opozarja, da je mogoče še veliko narediti, da bi izboljšali sodelovanje med Evropskimi strukturnimi in investicijskimi skladi in drugimi evropskimi programi, načrtovanimi za programsko obdobje 2014–2020, zlasti za program Erasmus+ in program Ustvarjalna Evropa, v točkah 4.6 in 6.4 priloge I k uredbi o skupnih določbah¹, preko zagotavljanja boljših informacij v vsej EU in s precej bolj odločnim izvajanjem v državah članicah in njihovih regijah;
16. poudarja vlogo programov za izmenjavo, zlasti mobilnosti pri poklicnem izobraževanju in usposabljanju, kar omogoča sodelovanje med različnimi poslovnimi področji in združevanje ustvarjalnosti s poslovnimi veščinami ter udeležencem omogoča boljše razumevanje dejanskih potreb podjetij; zato poziva k povečanju možnosti financiranja, ki bi lahko koristile malim in srednjim podjetjem v ustvarjalnem in kulturnem sektorju, da bi tako zagotovili visoko kakovostne možnosti za mobilnost.

¹ Uredba (EU) št. 1303/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o skupnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu, Evropskem kmetijskem skladu za razvoj podeželja in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo, o splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo ter o razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1083/2006 (UL L 347, 20.12.2013, str. 320). Priloga 1: Skupni strateški okvir, prav tam, str. 412.

**IZID KONČNEGA GLASOVANJA
V ODBORU, ZAPROŠENEM ZA MNENJE**

Datum sprejetja	30.5.2016
Izid končnega glasovanja	+: 17 -: 0 0: 2
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Isabella Adinolfi, Andrea Bocskor, Nikolaos Hundis (Nikolaos Chountis), Mircea Diaconu, Jorgos Gramatikakis (Giorgos Gramatikakis), Petra Kammerevert, Svetoslav Hristov Malinov, Curzio Maltese, Sabine Verheyen, Julie Ward, Bogdan Brunon Wenta, Bogdan Andrzej Zdrojewski, Michaela Šojdrová
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Rosa D'Amato, Sylvie Goddyn, Ilhan Kjučuk (Ilhan Kyuchyuk), Ernest Maragall, Emma McClarkin, Hannu Takkula